ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шӯрои диссертатсионии 6D.КОА-018 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон оид ба диссертатсияи номзадии Буриев Акмал Рачабалиевич дар мавзуи «Проблемаҳои танзими ҳуқуқи граждании истифодаи сарватҳои зеризаминӣ тибқи конунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз рӯйи ихтисоси 12.00.03. – Ҳуқуқи граждани; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ пешниҳод шудааст

1. Таҳқиқоти диссертатсионии Буриев А.Р. фарогирандаи ҷанбаҳои назариявӣ ва амалии танзими ҳуқуқи граждании истифодаи сарватҳои зеризаминӣ мебошад, ки дар марҳилаи кунунӣ мубрамияти бештарро пайдо намуда истодааст. Айни замон, бинобар демократикунонии муносибатҳои иҷтимоӣ, аз ҷумла ҳуқуқӣ, доираи истифодаи усулҳои ҳуқуқии граждани оид ба танзими муносибатҳои истифодаи сарватҳои зеризаминӣ васеъ гардида, доираи меъёрҳои ҳуқуқии граждани дар соҳаи мазкур ба таври назаррас зиёд шудаанд, ки хосатан муносибатҳои шартномавиро дар соҳаи истифодаи сарватҳои зеризаминӣ танзим мекунанд.

Муносибатҳо оид ба истифодаи сарватҳои зеризаминӣ тибқи меъёрҳои соҳаҳои гуногуни ҳуқуқ, ба монанди конституцсионӣ, маъмурӣ, экологӣ, замин, молиявӣ, граждани ба танзим дароварда мешаванд, ки ин масъала борҳо дар адабиёт қайд карда шудааст. Вале бояд ба инобат гирифт, ки маҳз танзими шартномавии масъала боиси истифодаи самараноки сарватҳои табиӣ, ҷалби сармоя ва амалишавии дигар ҳадафҳои гузошташуда гардида метавонад. Бинобар ин, таҳқиқи илмии масъалаи мазкур аз лиҳози назариявӣ ва амалӣ дар доираи ҳуқуқи граждани барои рушди низоми ҳуқуқӣ ва иқтисодии кишвар нақши муҳим дошта метавонад. Дар ин миён мушкилоти алоҳида вобаста ба шартномаҳои дар самти истифодаи сарватҳои табиӣ басташаванда ва табиати ҳуқуқии онҳо ҷой дошта, таҳқиқи онҳо зарур мебошад.

Мушкилоти қайдшуда дар маҷмӯъ тақозо доранд, ки Кодекси граждании ҶТ ва қонунҳои алоҳида, аз қабили Қонуни ҶТ «Дар бораи сарватҳои зеризаминӣ», Қонуни ҶТ «Дар бораи консессияҳо» ва Қонуни ҶТ «Дар бораи созишномаҳо оид ба тақсимоти маҳсулот» вобаста ба истифодаи сарватҳои зеризаминӣ бо мақсади муомилоти озоди ин объекти барои иқтисодиёт муҳим такмил дода шаванд.

Дар ҶТ то ҳол таҳқиқоти комили илмӣ дар самти масъалаҳои танзими ҳуқуқи граждании истифодаи сарватҳои зеризаминӣ тибқи қонунгузории ҶТ анҷом дода нашудааст. Ҳарчанд баъзе таҳқиқотҳо дар

шакли мақола, маърӯза ва дигар навъи пажӯҳишҳо рӯйи кор омада бошанд ҳам, аммо дар онҳо масъалаи танзими ҳуқуқи граждании истифодаи сарватҳои зеризаминӣ дар умум баррасӣ шудааст. Аз ин рӯ, аз нигоҳи илмӣ-назариявӣ таҳқиқоти диссертатсионии мазкур мубрам ба ҳисоб меравад.

2. Диссертатсия ба талаботи банди 31 ва 33 Тартиби додани дарачаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, мутобиқат мекунад. Диссертатсия кори илмӣ-тахассусии анҷомёфта буда, аз тарафи муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои ягонагии дохилӣ мебошад. Натиҷа, нуктаҳои навгонӣ ва илмии барои ҳимоя пешниҳодшуда метавонанд дар назария, такмили қонунгузорӣ ва раванди таълим ба таври васеъ истифода шаванд, ки онҳо саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд.

3. Мавзуъ ва мазмуни таҳқиқот бо шиносномаи ихтисоси 12.00.03. – ҳуқуқи граждани; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ, ки аз рӯйи он ба Шӯрои диссертатсионӣ мувофиқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз санаи 7 январи соли 2022, таҳти №16 ҳуқуқи қабули диссертатсияҳо барои ҳимоя дода шудааст, мувофиқ мебошад.

4. Натиҷаҳои асосии таҳқиқот дар 7 мақолаҳои илмӣ, аз ҷумла 6 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба табъ расонида шудаанд, ки онҳо фарогирандаи мазмун ва моҳияти диссертатсия мебошанд. Дар интишорот натиҷаҳои асосӣ, хулосаҳои таҳқиқот ва тавсияҳои муаллиф инъикоси худро ёфтаанд. Теъдоди маводи чопшуда ба банди 35 Тартиби додани дарачаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ гардидааст, мувофиқ мебошад.

5. Дар таҳқиқоти диссертатсионии Буриев А.Р. истифодаи мавод бидуни иқтибос ба муаллиф ё маъхаз мавҷуд набуда, ҳамаи сарчашмаҳои истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъхаз тавассути иқтибос ба расмият дароварда шудаанд, ки аз риоя шудани банди 37 Тартиби додани дарачаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад.

6. Дар рисолаи илмӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои пешниҳоднамудаи Буриев А.Р. маълумоти ғайрисаҳеҳ, аз ҷумла дар бораи корҳои аз тарафи довталаб чопгардида, мавҷуд намебошад.

Банди 61-и Низомномаи Шӯрои диссертатсиониро, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ гардидааст, ба роҳбарӣ гирифта, комиссия пешниҳод менамояд:

1. Диссертатсияи Буриев Акмал Рачабалиевич, ки барои дарёфти дарачаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.03. – Ҳуқуқи граждани; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ ба Шӯрои диссертатсионии 6D.КОА-018 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон пешниҳод шудааст, барои ҳимоя қабул карда шавад.

2. Муқарризони расмӣ аз рӯйи диссертатсия шахсони зерин таъин карда шаванд:

- доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, и.в. профессори ҳуқуқи тиҷоратӣ ва зиддикоррупсионии Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон Меликов У.А.

- муовини директори Маркази миллии қонунгузории назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ Маҳмадшозода Ф.А.

3. Ба ҳайси муассисаи пешбар – муассисаи давлатии таҳсилоти олии касбии «Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон» таъин карда шавад.

4. Барои нашри эълон оид ба ҳимояи минбаъда ва ҷойгир намудани автореферат дар сомонаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5. Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис иҷозат дода шавад.

6. Рӯзи ҳимоя 21-уми феврали соли 2023 соати 10^{00} таъин карда шавад.

Раиси комиссия:
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор
аъзои Шӯрои диссертатсионӣ Ғаюрзода Ш.К.

Аъзои комиссия:
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор
аъзои Шӯрои диссертатсионӣ Сангинов Д.Ш.

номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсенти
кафедраи ҳуқуқи байналмилалии
факултети ҳуқуқшиносии
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Қодиркулов Х.Р.